INSTRUCȚUNI CONDIȚIONALE, DE RAMIFICARE ȘI SALT. TABLOURI. APELURI SISTEM

1. Instrucțiuni de testare a condiției și mutări condiționate

Instrucțiunile de testare a condiției și mutări condiționate sunt prezentate în tabelul următor:

Instrucțiune	Operația efectuată	Format	Exemplu
slt rd, rs, rt	Set On Less Than	R	slt \$1, \$9, \$10
	$rd \leftarrow (rs < rt)$		
	Dacă rs $<$ rt, atunci rd $=$ 1 (true), altfel rd $=$ 0		
	(false).		
	Valorile sunt considerate cu semn și		
	comparația nu întoarce overflow.		
sltu rd, rs, rt	Set On Less Than Unsigned	R	sltu \$1, \$9, \$10
	$rd \leftarrow (rs < rt)$		
	Dacă rs $<$ rt, atunci rd $=$ 1 (true), altfel rd $=$ 0		
	(false).		
	Valorile sunt considerate fără semn și		
	comparația nu întoarce overflow.		
slti rd, rs, imm	Set On Less Than Immediate	R	slti \$1, \$9, 10
	$rd \leftarrow (rs < imm)$		
	Dacă rs < imm, atunci rd = 1 (true), altfel rd =		
	0 (false).		
	Valorile sunt considerate cu semn și		
	comparația nu întoarce overflow.		
sltiu rd, rs, imm	Set On Less Than Immediate Unsigned	R	sltiu \$1, \$9, 10
	$rd \leftarrow (rs < imm)$		
	Dacă rs < imm, atunci rd = 1 (true), altfel rd =		
	0 (false).		
	Valorile sunt considerate fără semn și		
	comparația nu întoarce overflow.		
movn rd, rs, rt	Move Conditional on Not Zero	R	movn \$t1, \$t2, \$t3
	Dacă rt $\neq 0$, atunci rd $\leftarrow$ rs		
movz rd, rs, rt	Move Conditional on Zero	R	movz \$t1, \$t2, \$t3
	Dacă rt = 0 , atunci rd $\leftarrow$ rs		
	Dava $\pi = 0$, attribut $\pi = 18$		

Pseudiostrucțiunile de ramificare sunt prezentate în tabelul următor:

Pseudoinstrucțiune	Operația efectuată	Exemplu
seq rd, rs, rt	Set on Equal	seq \$t1, \$t2, \$t3
50415,15,10	Set on Equal	
	$rd \leftarrow (rs = rt)$	
	Dacă rs = rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
sne rd, rs, rt	Set Not Equal	sne \$t1, \$t2, \$t3
, ,	•	
	$rd \leftarrow (rs \neq rt)$	
	Dacă rs $\neq$ rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
sle rd, rs, rt	Set on Less Then or Equal	sle \$t1, \$t2, \$t3
	$rd \leftarrow (rs \le rt)$	
	Dacă rs $\leq$ rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
	Valorile sunt considerate cu semn.	4 4 4 4 4 4
sgt rd, rs, rt	Set on Greater Then	sgt \$t1, \$t2, \$t3
	1 (> 0	
	$rd \leftarrow (rs > rt)$	
	Dacă rs > rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
	Valorile sunt considerate cu semn.	
sge rd, rs, rt	Set on Greater Then or Equal	sge \$t1, \$t2, \$t3
3gc 1d, 13, 1t	Set on Greater Then of Equal	sge ψι1, ψι2, ψι3
	$rd \leftarrow (rs \ge rt)$	
	Dacă rs $\geq$ rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
	Valorile sunt considerate cu semn.	
sleu rd, rs, rt	Set on Less Then or Equal Unsigned	sleu \$t1, \$t2, \$t3
	$rd \leftarrow (rs \le rt)$	
	Dacă rs $\leq$ rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
	Valorile sunt considerate fară semn.	
sgtu rd, rs, rt	Set on Greater Then Unsigned	sgtu \$t1, \$t2, \$t3
	1 (,)	
	$rd \leftarrow (rs > rt)$	
	Dacă rs > rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd =	
	0 (false).	
	Valorile sunt considerate fără semn.	

sgeu rd, rs, rt	Set on Greater Then or Equal Unsigned	sgeu \$t1, \$t2, \$t3
	rd $\leftarrow$ (rs $\geq$ rt) Dacă rs $\geq$ rt, atunci rd = 1 (true), altfel rd = 0 (false).	
	Valorile sunt considerate fără semn.	

2. Instrucțiuni și pseudoinstrucțiuni de ramificare

Instrucțiunile de ramificare sunt prezentate în tabelul următor:

Instrucțiune	Operația efectuată	Format	Exemplu
beq rs, rt, eticheta	Branch on Equal	I	beq \$t1, \$t2, et
	Dacă rs=rt, atunci salt la etichetă;		
bne rs, rt, eticheta	Branch Not Equal	I	bne \$t1, \$t2, et
	Dooğ ma / mt. ataymai galt la atishată.		
1-4	Dacă rs ≠ rt, atunci salt la etichetă;	Ι	1
bgtz rs, eticheta	Branch on Greater Then Zero	1	bgtz \$t1, et
	Dacă rs > 0, atunci salt la etichetă		
bltz rs, eticheta	Branch on Less Than Zero	Ι	bltz \$t1, et
one is, common	Branch on Bess Than Bero	1	
	Dacă rs < 0, atunci salt la etichetă.		
bgez rs, eticheta	Branch on Greater Than or Equal to Zero	I	bgez \$t1, et
	•		
	Dacă rs ≥ 0 , atunci salt la etichetă.		
blez rs, eticheta	Branch on Less Then or Equal to Zero	I	blez \$t1, et
	Dacă rs ≤ 0 , atunci salt la etichetă.		
bltzal rs, eticehta	Branch on Less Than Zero and Link	I	bltzal rs, eticheta
	Dacă rs < 0, atunci salt la etichetă ca		
	apel_procedură: în registrul \$ra (\$31)		
	păstrează adresa de întoarcere, adică adresa		
1 1	următoarei instrucțiuni	T	1 1 0 0
bgezal rs, eticheta	Branch on Greater Than or Equal to Zero and	I	bgezal \$t0, et
	Link		
	Day on S O strong! salt la still (*		
	Dacă rs ≥ 0, atunci salt la etichetă ca		
	apel_procedură: în registrul \$ra (\$31) păstrează adresa de întoarcere, adică adresa		
	următoarei instrucțiuni		
	armawarer msu ucşium		

- Formatul exact al fiecărei instrucțiuni îl găsiți la: http://www.cs.cornell.edu/courses/cs3410/2008fa/MIPS_Vol2.pdf
- Pseudiostrucțiunile de ramificare sunt prezentate în tabelul următor:

Pseudoinstrucțiune	Operația efectuată	Exemplu
b etichetă	Branch	b et
	Salt la etichetă (salt necondiționat)	
beqz rs, eticheta	Branch on Equal to Zero	beqz \$t1, et
1	Dacă rs = 0, atunci salt	1
bnez rs, etichetă	Branch Not Equal to Zero	bnez \$t1, et
	Dacă rs $\neq 0$, atunci salt.	
blt rs, rt, eticheta	Branch on Less Than	blt \$t1, \$t2, et
, ,		
	Dacă rs < rt, atunci salt la etichetă	
	(numerele sunt considerate cu semn)	
ble rs, rt, eticheta	Branch on Less Then or Equal	ble \$t1, \$t2, et
	Day and at atom is called a stick at	
	Dacă rs ≤ rt, atunci salt la etichetă	
hat re rt atiahata	(numerele sunt considerate cu semn) Branch on Greater Then	bgt \$t1, \$t2, et
bgt rs, rt, eticheta	Branch on Greater Then	θει φι1, φι2, ει
	Dacă rs > rt, atunci salt la etichetă	
	(numerele sunt considerate cu semn)	
bge rs, rt, eticheta	Branch on Greater Then or Equal	bge \$t1, \$t2, et
	Dacă rs ≥ rt, atunci salt la etichetă	
	(numerele sunt considerate cu semn)	
bltu rs, rt, eticheta	Branch on Less Than Unsigned	bltu \$t1, \$t2, et
	Doox no contrativosi solt la atial ati	
	Dacă rs < rt, atunci salt la etichetă (numerele sunt considerate fără semn)	
bleu rs, rt, etichetă	Branch on Less Then or Equal Unsigned	bleu \$t1, \$t2, et
olea 15, 1t, eticheta	Branch on Bess Then of Equal ensigned	σιείι φι1, φι2, ει
	Dacă rs ≤ rt, atunci salt la etichetă	
	(numerele sunt considerate fară semn)	
bgtu rs, rt, eticheta	Branch on Greater Then Unsigned	bgtu \$t1, \$t2, et
	Dacă rs > rt, atunci salt la etichetă	
	(numerele sunt considerate fară semn)	

bgeu rs, rt, eticheta	Branch on Greater Then or Equal bgeu \$t1, \$t2, et Unsigned
	Dacă rs ≥ rt, atunci salt la etichetă (numerele sunt considerate fară semn)

☐ Problemă rezolvată:

.data

x și y desemnează 2 numere. Să se păstreze în x valoarea mai mică și în y valoarea mai mare.

```
x:.word 5
   y:.word 2
.text
 main:
       lw $t1,x
       lw $t2,y
       blt $t1, $t2, sfarsit
       sw $t2,x
       sw $t1,y
 sfarsit:
   li $v0,10
   syscall
   a) Rulați programul și observați rezultatul.
   b) Observați că pseudoinstrucțiunea
               blt $t1, $t2, sfarsit
     se transformă în 2 instrucțiuni:
              slt $1, $9, $10
               bne $1, $0, 20[sfarsit – 0x00400014]
   De ce?
```

3. Instrucțiuni și pseudoinstrucțiuni de salt

Instrucțiunile de salt sunt prezentate în tabelul următor:

Instrucțiune	Operația efectuată	Format	Exemplu
j eticheta	Jump	J	j et
	Salt necondiționat la etichetă.		
	Nu este PC-relativă, adică în formatul instrucțiunii nu se păstrează deplasamentul		

	față de instrucțiunea curentă (ca în cazul instrucțiunilor branch), ci adresa dată de etichetă.		
jal eticheta	Jump and Link Salt la etichetă ca apel_procedură: în registrul \$ra (\$31) păstrează adresa de întoarcere, adică adresa următoarei instrucțiuni. Nu este PC-relativă, adică în formatul instrucțiunii nu se păstrează deplasamentul față de instrucțiunea curentă (ca în cazul instrucțiunilor branch), ci adresa dată de etichetă.	J	jal et
jalr <rd,> rs</rd,>	Jump and Link Register Salt la etichetă cu păstrarea adresei următoarei instrucțiuni în registrul \$rd. Dacă lipsește registrul rd, atunci acesta este considerat implicit registrul ra. Nu este PC-relativă, adică în formatul instrucțiunii nu se păstrează deplasamentul față de instrucțiunea curentă (ca în cazul instrucțiunilor branch), ci adresa dată de etichetă.	R	jalr \$t1, \$t2
jr rs	Jump Register Salt la adresa stocată în registrul rs	R	jr \$t1

☐ Probleme propuse:

- 1. Determinați dacă într-unul din regiștrii \$t1 \$t5 se găsește valoarea 7. Dacă da, introduceți valoarea 1 în registrul \$t0. Dacă nu, introduceți valoarea 0 în registrul \$t0.
- 2. Verificați dacă numărul stocat în registrul \$t1 este pozitiv. Dacă da, puneți 0 în registrul \$t2, dacă nu, puneți 1 în registrul \$t2.

4. Tablouri

Un tablou de numere se definește ca o secvență succesivă de date stocate în memorie. Matricile se definesc de asemenea ca o secvență succesivă.

De exemplu, definirea unui vector de numere întregi se realizează astfel:

.data tablou: .word 1, 2, 3, 4, 5

Un şir de caractere se memorează ca un şir de caractere ASCII finalizat cu un byte null (egal cu 0), care reprezintă delimitatorul de şir.

De exemplu, declararea șirului ,Acesta este un sir de caractere' se realizează astfel:

.data

sir: .asciiz "Acesta este un sir de caractere."

☐ Probleme propuse:

- 1. Declarați un șir oarecare de caractere. Determinați lungimea șirului, prin parcurgerea și contorizarea locațiilor de memorie, până când întâlniți caracterul delimitator de final.
- 2. Definiți un vector de numere întregi de lungime cunoscută. Determinați suma elementelor pozitive din vector.

5. Apeluri sistem

Apelurile sistem (întreruperile software) reprezintă o interfață cu sistemul de operare. În funcție de anumiți parametrii setați în prealabil, la apelarea unei rutine din sistemul de operare, acesta va executa sarcina indicată.

Un exemplu de apel de sistem pe care l-ați întâlnit până acum este indicarea sfârșitului de program (oprirea programului):

li \$v0,10 syscall

Valoarea 10 introdusă în registrul v0 este parametrul care indică sistemului de operare cum trebuie să interpreteze apelul sistem invocat de syscall.

- Întreruperile pot servi pentru utilizarea unor resurse (citire de la tastatură, afișare pe monitor, etc.), lucru cu fișiere (deschidere, închidere, scriere, etc.), alocare de memorie, ieșire din program, determinarea unor parametrii de sistem (timp), etc. Toate acestea sunt apelate prin syscall, în funcție de valorile unor regiștrii anterior setați. Pașii pentru utilizarea unei întreruperi sistem sunt:
  - 1. Se introduce în \$v0 numărul de serviciu corespunzător funcției care se dorește a fi realizată;
  - 2. Se întroduc în regiştrii \$a0, \$a1, \$f12 valorile corespunzătoare parametrilor, dacă acest lucru este necesar;

- 3. Se apelează instrucțiunea syscall;
- 4. Se preiau valorile întoarse din regiştrii, dacă este necesar.

Cele mai frecvent utilizate întreruperi sistem se găsesc în tabelul de mai jos:

Serviciul	Codul apelului sistem (introdus în \$v0)	Argumente	Rezultate
print integer	1	\$a0 = valoare integer care se afișează	-
print float	2	\$f12 = valoare float care se afișează	-
print double	3	\$f12 = valoare double care se afișează	-
print string	4	\$a0 = adresa string-ului care se afișează	-
read integer	5	-	\$v0 = valoarea integer citita
read float	6	-	\$f0 = valoarea float citita
read double	7	-	\$f0 = valoarea double citita
read string	8	\$a0 = adresa la care se va memora string-ul \$a1 = numărul de caractere care urmează să fie citite + 1	-
memory allocation	9	\$a0 = numărul de octeți de memorie alocați	\$v0 = adresa blocului de memorie
exit (end of program)	10	-	-

☐ Probleme rezolvate:

1. Să se afișeze la consolă mesajul: "Afisarea unui mesaj".

```
.data
              .asciiz "Afisarea unui mesaj.\n"
                                                   # declararea sirului de caractere
string1:
.text
              li $v0, 4
                                    # incarcarea codului apel sistem corespunzator
main:
              la $a0, string1
                                    # incarcarea adresei sirului de caractere
              syscall
                                    # apelul catre sistemul de operare
li $v0,10
                      #sfarsitul programului; codul apelului sistem de iesire = 10
                      #apelul catre sistemul de operare
syscall
```

2. Să se păstreze în zona de date, în variabila i1, un număr întreg introdus de la tastatură.

```
.data
i1: .word 0 # definirea unei variabile i1
.text
main:
li $v0, 5 # incarcarea codului apel sistem corespunzator
syscall # apelul catre sistemul de operare
sw $v0, i1 #valoarea de la tastatura e intoarsa in variabila i1
li $v0,10
syscall
```

3. Să se citească de la tastatură un număr n și apoi n elemente ale unui vector. Apoi să se afișeze vectorul.

```
.data
string1: .asciiz "Dati numarul de elemente ale vectorului.\n"
string3: .asciiz "Dati elementele vectorului.\n"
string2: .asciiz "Vectorul este:\n"
n: .word 0
elem: .space 64
.text
main:
li
       $v0, 4
la $a0,string1
syscall
li
       $v0, 5
syscall
       $v0, n
SW
lw $t0,n
                      #memorare nr de elem n in reg t0
li $t1.0
la $t2, elem
              #initializare t2 cu adresa la care se memoreaza primul element
li
       $v0. 4
                      #afisare mesaj de introdus elemente
la $a0,string3
syscall
loop:
beq $t0,$t1,end_loop
addi $t1.1
                      \#contorul: cand t1 ajunge la t0 = n atunci iese din bucla
```

```
li
       $v0. 5
                     #in bucla se citeste fiecare element
syscall
sw $v0, ($t2) #se pune elementul la urmatoarea adresa in zona de date;
addi$t2,4
                     # adresarea se face din 4 in 4
b loop
end_loop:
       $v0, 4
la $a0,string2
syscall
li $t1.0
la $t2, elem
loop_afisare: #afisarea valorilor
beq $t0,$t1,end_loop_afisare
addi $t1,1
                     #contorul: cand t1 ajunge la t0=n atunci iese din bucla
lw $a0,($t2) #afisarea valorii de la adresa memorata in t2
li $v0,1
syscall
addi $t2,4
b loop_afisare
end_loop_afisare:
li $v0.10
                      #oprire executie program
syscall
```

■ Problemă propusă:

Să se citească și să se afișeze un vector de n elemente întregi, unde n este introdus de la tastatură. Să se afișeze un meniu cu următoarele opțiuni:

- 1. Suma elementelor;
- 2. Ultimul element;
- 3. Elementele mai mari decât n;
- 4. Ieşire din program.

La introducerea opțiunii 1, să se afișeze suma elementelor vectorului.

La introducerea opțiunii 2, să se afișeze ultimul element al vectorului;

La introducerea opțiunii 3, să se afișeze elementele mai mari decât n;

La introducerea opțiunii 4, să se oprească execuția programului.

① Mai multe informații

MIPS32^{TM} Architecture For Programmers -Volume II: The MIPS32^{TM} Instruction Set http://www.cs.cornell.edu/courses/cs3410/2008fa/MIPS_Vol2.pdf

MIPS Assembly Language Programmer's Guide http://www.cs.unibo.it/~solmi/teaching/arch_2002-2003/AssemblyLanguageProgDoc.pdf

Programmed Introduction to MIPS Assembly Language http://chortle.ccsu.edu/AssemblyTutorial/index.html

MARS - Mips Assembly and Runtime Simulator http://courses.missouristate.edu/KenVollmar/Mars/Help/SyscallHelp.html